

"Руско-кинески односи данас су можда достигли највиши ниво у читавој својој историји", изјавио је прошле седмице руски председник Владимир Путин уочи своје тринаесте посете Народној Републици Кини. На томе две државе не желе да се зауставе. Циљ да се створи економски, политички и војни савез који може да парира Западу предвођеном Сједињеним Америчким Државама

На свечаној војној паради у Пекингу, одржаној поводом 70. годишњице победе над фашизмом и обележавања Дана победе кинеског народа у народноослободилачкој борби против Јапана, Владимир Путин био је главни гост. А како и не би. Осим војно-политичког, дводневна посета руског председника Кини имала је и посебан економски значај. Гости из Русије са кинеским домаћинима потписали су више од двадесет споразума финансијско-инвестиционе и транспортно-логистичке природе, који су проширили сарадњу две земље на пољу инфраструктуре, нафте, гаса, петрохемије, транспорта и других важних области.

Енергетика, пре свега

Осим даље ратификације тзв. посла века, односно кинеско-руског енергетског споразума вредног 400 милијарди америчких долара, који су председници двеју земаља након десетогодишњих преговора потписали у Шангају 21. маја прошле године, на

Русија и Кина - успон источне алијансе

Пише: Урош Митровић
уторак, 15 септембар 2015 10:33

дневном реду биле су и друге важне теме: пре свих пројекат новог Пута свиле (кинески предлог о заједничком економском коридору са Русијом и Монголијом), затим даља сарадња у оквиру БРИКС-а и Шангајске организације, као и припрема за предстојеће самите привредно најразвијенијих земаља света Г20 и Азијско-пацифичке економске сарадње (*APEC*).

Резултати овог септембарског самита две земље у Пекингу свакако нису за потцењивање, посебно имајући у виду да није прошло ни пола године од посете кинеског председника Си Ђинпинга Москви, за Дан победе у мају, када су две земље потписале бројне инфраструктурне пројекте вредне близу шест милијарди долара.

Свака сарадња, међутим, наилази и на одређене потешкоће. Иако се често говори о стратешком партнерству две велике нације, руско-кинеска сарадња не одвија се без проблема. Ипак се ради о моћним конкурентима, како на глобалном тако и на регионалном нивоу. Посебно када је у питању област централне Азије, где се две земље "такмиче" за што шири политички и економски утицај.

Осим тога, криза глобалне економије значајно је утицала и на укупну привредну активност између Русије и Кине. Пад цена стратешких сировина на светском тржишту, пре свих нафте и гаса, трговински "рат" Брисела и Москве, као и економске санкције које су Сједињене Америчке Државе и Европска унија увеле појединцима, предузећима и читавим привредним секторима Руске Федерације, уздрмале су и финансијску вредност укупне робне размене између Русије и Кине. А слабљење кинеске привреде и недавна изненађујућа девалвација јуана негативно су утицали и на берзе широм света. Мада су кинеске власти пружиле подршку берзама у својој земљи, након што је кључни шангајски индекс потонуо од јуна до сада око 40 одсто, пад индекса на водећим кинеским берзама изазвао је сличну реакцију и на осталим берзама широм планете.

Пад трговинске размене

О каквом смањењу економских активности је реч, објаснио је амбасадор Русије у Кини Андреј Денисов, на заједничкој конференцији за новинаре са замеником министра иностраних послова Кине Ченг Гоупингом. Он је изјавио да је у првој половини 2015. "робна размена смањена скоро за трећину, то јест 30 одсто, и износила је нешто више од 31 милијарду долара". Наглашавајући да се "слична ситуација" догодила и 2009. године, у јеку светске финансијске кризе, руски амбасадор изнео је податак да је у претходних десет година обим билатералне трговине растао у просеку 23 одсто годишње, "што је редак случај у светској трговини".

Мада је у 2014. укупан износ економске сарадње између две земље достигао безмало 100 милијарди долара, "руски медвед" и "кинески змај" убрзано покушавају да пронађу решење за садашње економске невоље и подигну робну размену на некадашњи ниво.

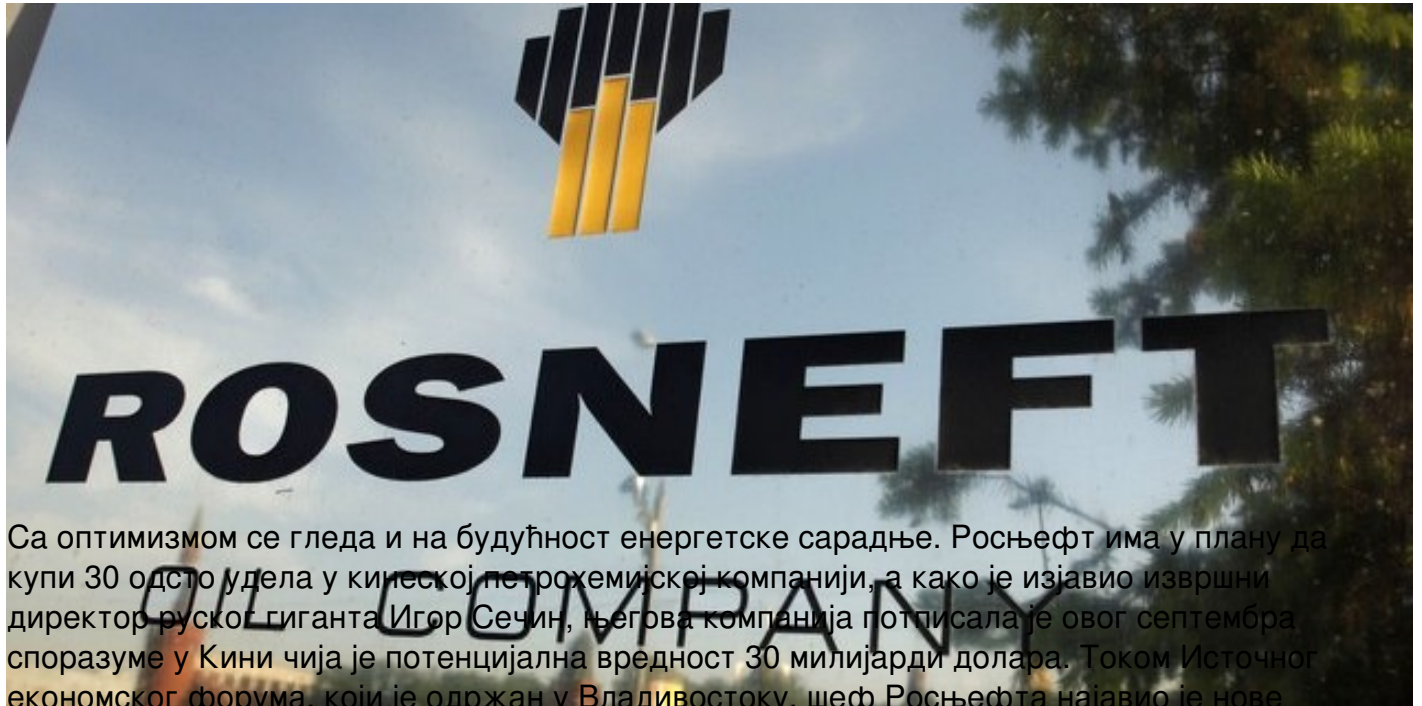
Један од начина да се ствари поправе јесте и наставак проширења сарадње у области енергетике. Чувени "посао века", када су руски Гаспром и кинеска корпорација *CNPC* закључили уговор на тридесет година о испоруци руског гаса у Кину, међутим, није једини позитиван знак енергетске сарадње две земље.

Највећи кинески прерађивач нафте Синопек и руски Росњефт 2013. године потписали су уговор вредан 85 милијарди долара о продаји сирове руске нафте Кини за наредних десет година. Реч је о испоруци чак 100 милиона тона сирове нафте, а интересантно

Пише: Урош Митровић
уторак, 15 септембар 2015 10:33

звучи и податак да је Русија претекла Саудијску Арабију као највећи добављач овог енергента кинеским потрошачима.

Са оптимизмом се гледа и на будућност енергетске сарадње. Росњефт има у плану да купи 30 одсто удела у кинеској петрохемијској компанији, а како је изјавио извршни директор руског гиганта Игор Сечин, његова компанија потписала је овог септембра споразуме у Кини чија је потенцијална вредност 30 милијарди долара. Током Источног економског форума, који је одржан у Владивостоку, шеф Росњефта најавио је нове велике планове. "Узимајући у обзир узајамну трговину и постојеће уговоре, укупна вредност сарадње наше компаније са кинеским партнерима износиће до 2035. године више од 500 милијарди долара", рекао је Сечин.

Брзе пруге

Трговина гасом, нафтом и иним стратешки важним сировинама није, међутим, довољан економски "окидач" за раст. Москва и Пекинг развијају и заједничке транспортне и инфраструктурне пројекте. Можда најважнији међу њима јесте пројекат изградње железничке линије велике брзине (ТГВ) на релацији Пекинг–Москва, чија вредност је процењена на 230 милијарди америчких долара. Ова супербрза пруга у перспективи има потенцијал да замени постојећу транс-сибирску железницу, док би се пут између две престонице скратио са садашњих шест на два дана. Прва "рута" између Москве и Казања, дугачка 770 километара, по предвиђеном плану требала би да буде изграђена већ до 2020. године.

Стратешко партнерство између два велика суседа на Истоку одвија се и у банкарском и

финансијском сектору. У октобру 2014. Народна банка Русије и Народна банка Кине потписале су трогодишњи споразум о размени валута вредан 150 милијарди јуана (око 23,5 милијарди долара), у склопу јачања финансијске сарадње две земље, са циљем смањења зависности од долара. И то не само када су Русија и Кина у питању, већ и у трговини између земаља Евоазијске економске уније (ЕЕУ) и Заједнице независних држава (ЗНД), односно бивших чланица Совјетског Савеза.

У оквиру пилот-програма увођења две валуте (руске рубље и јуана), Централна банка Кине недавно је у граду Суифену, на граници са Русијом, пустила у оптицај рубљу као средство плаћања. Циљ овог програма је двојак: промовисање све бољих односа између Кине и Русије, као и подстицање туризма, јер ће Русима који путују у овај део Кине бити омогућено да плаћају у својој валути. Руска рубља је, погодили сте, уведена уместо америчког долара.

Долар аут, рубља ин

Као резултат преговора и потписаних споразума током септембарске посете руског председника Путина Кини, и у области банкарства, транспорта и телекомуникација односи две земље доживљавају нову динамику. Највећа руска банка Сбербанк потписала је споразум са Кинеском развојном банком вредан 966 милиона долара, чији циљ је дугорочна сарадња и финансирање трговине између Кине и Русије. Према наводима портала Раша тудеј, кинеска банкарска корпорација за развој обезбедиће 600 милиона долара другом по величини руском провајдеру мобилне телефоније Мегафону. Тај новац биће искоришћен ради куповине савремене опреме и услуга водећег кинеског телекомуникационог предузећа Хуавеј. Руски и кинески поштански оператори потписали су, такође, споразум о јачању сарадње и развоју прекограничне онлајн трговине, као и о унапређењу испорука поштанских пошиљки железницом.

Русија и Кина - успон источне алијансе

Пише: Урош Митровић
уторак, 15 септембар 2015 10:33

